

80 năm Cách mạng tháng Tám: Sức mạnh đại đoàn kết dân tộc trong kỷ nguyên mới

11:35 19/08/2025

Đảng và Nhà nước ta luôn kiên định với chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng một cộng đồng quốc gia, dân tộc thống nhất, vững mạnh dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, đoàn kết dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc được xem là kim chỉ nam cho mọi chiến lược phát triển và bảo vệ đất nước.

Chính vì lẽ đó, từ khi thành lập đến nay, Đảng và Nhà nước ta luôn kiên định với chiến lược xuyên suốt và cốt lõi là bảo đảm nguyên tắc các dân tộc bình đẳng, tăng cường quan hệ tốt đẹp giữa nhân dân các dân tộc, thực hiện thành công chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng một cộng đồng quốc gia, dân tộc thống nhất, vững mạnh dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Kết quả của chiến lược này đã góp phần tạo nên sức mạnh vĩ đại của toàn dân tộc, làm nên cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945, đưa Việt Nam từ một nước thuộc địa, nửa phong kiến trở thành quốc gia độc lập, tự do.

Thủ tướng Phạm Minh Chính với đồng bào các dân tộc tỉnh Lạng Sơn.
(Ảnh: Dương Giang/TTXVN)

Nối tiếp mạch nguồn đó, Đảng đã lãnh đạo nhân dân làm nên nhiều chiến công hiển hách, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, vững bước tiến vào kỷ nguyên mới.

Giá trị tinh thần tạo nên nền tảng sức mạnh to lớn

Đại đoàn kết toàn dân tộc là giá trị tinh thần tạo nên sức mạnh nội tại của quốc gia. Lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đoàn kết, Đoàn kết, Đại đoàn kết; Thành công, Thành công, Đại thành công” đến nay vẫn còn nguyên giá trị lý luận và thực tiễn.

Muốn đoàn kết, phải có bình đẳng, tôn trọng, tin cậy và giúp đỡ lẫn nhau. Niềm tin ấy cần được xây dựng, củng cố và vun đắp lâu dài, trong đó niềm tin giữa nhân dân với Đảng, Nhà nước thông qua đội ngũ cán bộ các cấp là yếu tố then chốt. Đó chính là nền tảng để tạo dựng cộng đồng quốc gia-dân tộc Việt Nam thống nhất.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sỹ Nguyễn Văn Minh, Viện trưởng Viện Dân tộc học và Tôn giáo học, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, đại đoàn kết toàn dân tộc không chỉ là khẩu hiệu chính trị, mà là giá trị tinh thần tạo nên nền tảng sức mạnh to lớn cho quốc gia. Vì vậy, chính sách dân tộc phải đặt mục tiêu cốt lõi là gắn kết quan hệ giữa các tộc người với quốc gia, củng cố ý thức quốc gia, xây dựng một cộng đồng dân tộc thống nhất.

Trong quá trình phát triển kinh tế-xã hội, Nhà nước cần bảo đảm quyền bình đẳng giữa các tộc người, tránh để nảy sinh tư tưởng phân ly, so bì.

Phó Giáo sư Nguyễn Văn Minh cho rằng Nhà nước cần có tầm nhìn chiến lược và hành động tổng thể, đồng bộ trong chính sách dân tộc. Không chỉ dừng ở việc hỗ trợ, trợ cấp, mà cần chuyển sang khai thác hiệu quả tiềm năng, thế mạnh của đồng bào, phát huy nội lực để họ vươn lên, tự khẳng định mình.

Chính sách dân tộc phải coi người dân là chủ thể sáng tạo, chủ thể khởi nghiệp, thay vì chỉ là đối tượng thụ hưởng. Đây là cách để khơi dậy ý chí tự cường, năng lực nội sinh, phù hợp với đặc điểm, điều kiện từng vùng, từng cộng đồng.

Phó Giáo sư Nguyễn Văn Minh cũng cho rằng chính sách dân tộc cần được nhìn nhận như một bộ phận quan trọng trong hệ thống chính sách quốc gia. Điều này bao gồm cả việc tăng cường ý thức quốc gia, văn hóa quốc gia, ngôn ngữ quốc gia, biểu tượng quốc gia và thiết chế quản trị quốc gia cho mọi tộc người, đặc biệt tại các khu vực biên giới, hải đảo.

Bởi lẽ, đây không chỉ là những vùng đặc thù về kinh tế-xã hội, mà còn giữ vai trò bảo vệ biên cương lãnh thổ quốc gia. Do đó, cần có cơ chế đầu tư dài hạn, tập trung và bền vững cho những địa bàn này, vừa nâng cao đời sống đồng bào, vừa củng cố quốc phòng-an ninh.

Chiến sỹ biên phòng cửa khẩu Quốc tế Tây Trang (Điện Biên) tuyên truyền chủ trương, chính sách cho nhân dân xã Na Ư. (Ảnh: Trần Việt/TTXVN)

Theo phó Giáo sư Nguyễn Văn Minh, để thực hiện thành công chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc trong bối cảnh mới, cần huy động mọi nguồn lực trong và ngoài nước, sự tham gia chủ động của cả hệ thống chính trị và nhân dân.

Đặc biệt, phải phát huy tiềm năng và vai trò của cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài, cũng như cộng đồng người nước ngoài tại Việt Nam trong việc gắn kết, đóng góp xây dựng đất nước.

Song song, cần đẩy mạnh thông tin tuyên truyền về chính sách dân tộc, đồng thời trao quyền để người dân được biết, được bàn, được tham gia, kiểm tra và giám sát chính sách. Đây vừa là quyền lợi, vừa là trách nhiệm của nhân dân trong khối đại đoàn kết.

Cũng theo Phó Giáo sư Nguyễn Văn Minh, muốn chính sách dân tộc đi vào chiều sâu, cần chú trọng giáo dục, đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực vùng dân tộc thiểu số, gắn với xây dựng hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ vững mạnh.

Phải tăng cường quan hệ dân tộc truyền thống tốt đẹp, vun đắp lòng tự hào dân tộc và chủ nghĩa yêu nước chân chính, nhất là ở vùng biên giới, để người dân gắn bó một lòng với Đảng, với Tổ quốc. Đồng thời, phải bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc của từng tộc người, gắn kết với việc phát triển các giá trị chung của quốc gia để củng cố ý thức công dân, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ.

Những chính sách ấy sẽ góp phần hạn chế bất bình đẳng, thu hẹp khoảng cách phát triển giữa các vùng miền, đồng thời tạo nên sự gắn kết bền chặt giữa tăng trưởng kinh tế và phát triển xã hội, bảo đảm an ninh con người. Đây cũng chính là cách thiết thực để củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, nền tảng sức mạnh làm nên thắng lợi lịch sử của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và sức bật của dân tộc trong kỷ nguyên mới.

Khẳng định tầm vóc quốc tế của Cách mạng tháng Tám

Nếu như giá trị lớn nhất của Cách mạng tháng Tám nằm ở việc khơi dậy và phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, thì một đóng góp quan trọng khác chính là tầm vóc quốc tế của sự kiện này.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sỹ Đinh Quang Hải, nguyên Viện trưởng Viện Sử học, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 không chỉ mở ra kỷ nguyên độc lập, tự do cho dân tộc Việt Nam, mà còn mang ý nghĩa sâu sắc đối với phong trào cách mạng toàn cầu.

Trong bối cảnh Chiến tranh thế giới thứ hai vừa kết thúc, sự ra đời của Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đã gây tiếng vang lớn, trở thành một sự kiện mang tầm vóc thời đại. Đó không chỉ là thắng lợi của riêng dân tộc Việt Nam, mà còn là biểu tượng cho xu thế tất yếu: Sự sụp đổ của chủ nghĩa thực dân và sự vùng dậy của các dân tộc bị áp bức.

Phó Giáo sư Đinh Quang Hải phân tích ngay sau năm 1945, hàng loạt quốc gia ở Đông Nam Á, Nam Á và châu Phi đã lần lượt giành độc lập, như Lào, Indonesia, Ấn Độ, Myanmar, Algérie, Madagascar...

Thắng lợi của Việt Nam trở thành nguồn cổ vũ tinh thần to lớn cho các dân tộc thuộc địa, chứng minh rằng: Một dân tộc dù nhỏ bé, nếu biết đoàn kết và kiên cường, vẫn có thể làm nên những chiến thắng vĩ đại, đập tan xiềng xích nô lệ của thực dân.

Theo Phó Giáo sư Đinh Quang Hải, tầm vóc quốc tế của Cách mạng Tháng Tám còn thể hiện ở bài học có giá trị phổ quát: Sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân. Khi được tổ chức và phát huy đúng lúc, nó có thể thay đổi cục diện lịch sử.

Với tinh thần “sóng dậy từ lòng dân,” nhân dân Việt Nam đã giành chính quyền trong cả nước chỉ sau 15 ngày, từ thân phận nô lệ trở thành chủ nhân độc lập của đất nước.

Thành công ấy cũng cho thấy sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, sự sáng suốt của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc nắm bắt và chớp thời cơ lịch sử.

Phó Giáo sư Đinh Quang Hải cho rằng việc Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập ngày 2/9/1945 tại Quảng trường Ba Đình không chỉ khẳng định quyền tự quyết của dân tộc Việt Nam, mà còn gửi tới thế giới một thông điệp mạnh mẽ về khát vọng tự do, bình đẳng và quyền được sống trong độc lập của mọi dân tộc.

Chính tiếng nói ấy đã góp phần thúc đẩy phong trào giải phóng dân tộc trên phạm vi toàn cầu, tạo điều kiện để nhiều quốc gia thuộc địa đứng lên giành chính quyền, thoát khỏi ách đô hộ.

Thắng lợi của Cách mạng tháng Tám cũng nâng cao vị thế và uy tín quốc tế của Việt Nam, biến nước ta từ một dân tộc thuộc địa thành quốc gia tiên phong trong phong trào chống thực dân cũ và thực dân mới.

Việt Nam đã trở thành lá cờ đầu trong phong trào giải phóng dân tộc thế kỷ 20, góp phần quan trọng định hình lại bản đồ chính trị thế giới.

Phó Giáo sư Đinh Quang Hải khẳng định tầm vóc và giá trị ấy đã đưa Việt Nam từ vị thế một dân tộc thuộc địa nhỏ bé trở thành hình mẫu của ý chí tự cường. Từ đó, uy tín quốc tế của đất nước không ngừng được nâng cao, khẳng định vai trò của một dân tộc kiên cường, biết nắm bắt thời cơ, phát huy sức mạnh đoàn kết để làm nên kỳ tích lịch sử.

Theo TTXVN/Vietnam+